

Wat zijn de gevolgen als het bankgeheim wordt opgeheven?

ING – Onderneming

Het bankgeheim is geen lang leven meer beschoren. Wat zijn de gevolgen van de geleidelijke verdwijning voor de ondernemingen en hun bestuurders?

Wellicht zal de recente evolutie, hoe indrukwekkend ook, het dagelijkse beheer van een onderneming zeer weinig beïnvloeden. Het bankgeheim is namelijk al lang niet meer van toepassing op professionele rekeningen. Alle verrichtingen van deze rekeningen kunnen worden geraadpleegd door de verschillende fiscale administraties. Wanneer deze overgaan tot een dergelijke controle, moeten ze zich wel houden aan strikte regels. Het huidige doelwit van de nationale en internationale inspanningen is dus voornamelijk de fysieke persoon die in andere landen houder is van rekeningen.

De spaarder in het vizier?

Hoewel het huidige klimaat het tegenovergestelde zou kunnen laten vermoeden, is deze tendens niet zo nieuw als we zouden kunnen denken. Binnen de Europese Unie werd de aanzet in 2003 gegeven, toen de Spaarrichtlijn werd ingevoerd.

Deze richtlijn heeft betrekking op alle fysieke personen die verblijven in een lidstaat en die hun spaargeld volledig of gedeeltelijk in andere landen van de Unie hebben belegd. Het doel van de richtlijn: ervoor zorgen dat de inkomsten van dat spaargeld, de interesten en dividenden, belast kunnen worden volgens de modaliteiten die van kracht zijn in

het land van verblijf. De richtlijn regelt eveneens de informatie-uitwisseling tussen lidstaten om deze belastingheffing mogelijk te maken. Op dit ogenblik hebben België, Luxemburg en Oostenrijk geopteerd voor een overgangsregime. In ruil voor een woonstaatheffing van 20%, en zelfs van 35% vanaf 1 juli 2011, afgestaan aan het land van verblijf van de belastingbetaler, zijn deze landen voorlopig vrijgesteld van de informatie-uitwisseling. Dat zal nochtans niet lang meer het geval zijn.

Het net sluit zich...

België zal vervroegd een einde maken aan het overgangsregime.

In januari 2010 is België overgegaan tot informatie-uitwisseling. Het net sluit zich dus rond de spaarders die niet resident zijn en die 'enigszins verstrooid' het tot nu toe niet nodig zouden hebben geacht om de inkomsten van hun in België belegd spaargeld, aan te geven. Des te meer omdat tijdens de OESO-top van april 2009 een akkoord werd bereikt over de versterking van de fiscale coöperatie tussen de lidstaten. Uit angst vermeld te worden op de door de organisatie opgestelde lijst van fiscale paradijzen, hebben talrijke landen zich geëngageerd om zich te conformeren naar het OESO-modelverdrag, dat als basis dient voor de meeste dubbelbelastingverdragen tussen lidstaten. Artikel 26 van dit verdrag behandelt in het bijzonder de uitwisseling van fiscale informatie. Deze regeling bevat uiteraard maatregelen om te vermijden dat iedereen zomaar op 'jacht' zou gaan naar inlichtingen: de verzoekende staten moeten het bewijs leveren van de relevantie van de opgevraagde informatie om te kunnen oordelen over de fiscale situatie van een belastingplichtige. Dit neemt niet weg dat een belangrijke stap is gezet.

... en zal zich steeds nauwer sluiten

Een stap die zeker niet de laatste zal zijn. Er heerst tegenwoordig bij de Europese Unie een politieke wil om de strijd tegen fiscale fraude op te voeren. Een eerste doelstelling is de versterking van de richtlijn inzake belastingheffing op spaargelden.

De Europese Commissie wenst het toepassingsveld van de Spaarrichtlijn uit te breiden tot levensverzekeringen die niet voorzien zijn van een minimale dekking bij overlijden, tot intermediaire structuren (trusts, stichtings...) en tot beveks en fondsen zonder Europees paspoort.

Anderzijds is het voortaan de bedoeling de informatie-uitwisseling tussen lidstaten aan te moedigen. De Commissie heeft een voorstel van richtlijn voorgelegd om de clause van de meestbegunstigde natie toe te passen op de informatie-uitwisselingen. Volgens dit principe, zou een lid-

staat, zonder verplichte aanpassing van de bestaande bilaterale overeenkomsten met een andere lidstaat, van deze laatste kunnen verkrijgen dat hij op zijn vraag naar inlichtingen reageert alsof deze aanvraag uitgaat van een staat (de meestbegunstigde natie) waarmee een overeenkomst meer uitwisselingsmogelijkheden of een soepeler kader voorziet. Ook al gaat het hier slechts om een voorstel, het getuigt van een politieke wil op lange termijn.

Welke consequenties?

De boodschap is duidelijk. De periode waarin iemand het zich, zonder noemenswaardige problemen, kon veroorloven om in het zwart verdiend geld op een buitenlandse rekening te plaatsen en er naar believen van te genieten, is voorbij.

Belastingplichtigen die in een moeilijk parket verkeren met de fiscale administratie, zien hun mogelijkheden geleidelijk afnemen. Wanneer de Belgische fiscus van een buurland informatie ontvangt over op een bankrekening ontvangen inkomsten, stelt hij vragen aan de betrokken belastingplichtige(n). Dan beginnen de problemen voor de belastingplichtige die vergeten is zijn rekening te vermelden op zijn belastingaangifte.

Anderzijds begint ook het bankgeheim te wankelen, zelfs bij zijn meest fervente verdedigers. De Zwitserse bank UBS heeft onlangs een gunstig gevolg gegeven aan de vraag van de Amerikaanse Schatkist om haar een lijst door te geven met de namen van de Amerikaanse burgers die bij UBS een rekening hebben.

De Amerikaanse fiscus heeft weliswaar 'slechts' de identiteit verkregen van 4 450 rekeninghouders op een totaal van 52 000 oorspronkelijk opgevraagde namen, maar de Verenigde Staten hebben een bres geslagen in het Zwitserse bankgeheim en we kunnen nu al aannemen dat dit een precedent is dat in de toekomst onder bepaalde omstandigheden zal worden ingeroepen.

Repatriëring onmogelijk

Wat gebeurt er nu met de belastingplichtige die belangrijke bedragen in het buitenland heeft? In talrijke gevallen is het onmogelijk geworden om die kapitalen te repatriëren om ze te gebruiken, des te meer omdat de banken voortaan verplicht zijn de oorsprong van belangrijke kapitalen te controleren. Dat geldt wordt dus virtueel onbruikbaar. Dat is uiteraard bijzonder vervelend wanneer de onderneming geld nodig heeft of wanneer de bedrijfsleider geld nodig heeft om de procedure van zijn successieplanning in gang te zetten. Voor sommigen is de situatie des te frustrerender omdat ze kan voortvloeien uit een successie.

‘De erfgenaam of erfgenamen van effecten en geld op een Zwitserse rekening hebben er niet noodzakelijkerwijs voor gekozen om zich op deze manier in een onwettelijke situatie te bevinden’, betreurt onze gesprekspartner. Een dergelijke erfenis kan tegenwoordig werkelijk een vergiftigd geschenk zijn, temeer omdat er nu legale methoden bestaan om tegen een laag tarief een roerend en onroerend vermogen aan zijn erfgenamen over te laten.

Mogelijke regularisatie?

Om opnieuw vrij over dat geld te kunnen beschikken, kan de belastingplichtige zijn situatie nochtans met de fiscus regulariseren. Dit is een onderneming die naargelang de gevallen vrij duur kan zijn, maar het is voortaan de enige oplossing. Sinds 1 januari 2006 bestaat in België binnen een specifiek wettelijk kader een nieuwe mogelijkheid tot fiscale regularisatie.

De regularisatie is zowel toegankelijk voor fysieke personen als voor vennootschappen. Wat kan deel uitmaken van een aangifte van regularisatie? Professionele inkomsten, de btw, registratie- en successierechten, alsook de roerende voorheffing. Het principe is eenvoudig: alle aangegeven inkomsten, met inbegrip van de inkomsten verkregen via buitenlandse structuren, worden ‘geregulariseerd’ mits betaling van de verschuldigde belasting vermeerderd met een ‘boete’ van 10%. Deze boete wordt niet toegepast op professionele inkomsten. De regularisatie van interesten komt bijvoorbeeld neer op een belasting van 25%: 15% roerende voorheffing en 10% boete. Daarna zal de belastingplichtige voor de aangegeven inkomsten een fiscale en strafrechtelijke immuniteit genieten, zoals vermeld in een ‘regularisatieattest’. De regeling betreffende de ontweken sociale bijdragen zal het onderwerp zijn van een afzonderlijk gesprek met de bevoegde administratie.

Opluchting

Meestal zijn de belastingplichtigen die een beroep doen op de regularisatieprocedure aanvankelijk wat ongerust.

Maar zeer snel haalt opluchting de bovenhand op al de rest. Het is een unieke kans om opnieuw te starten met een propere lei. Bovendien kan het op deze manier geregulariseerde kapitaal worden gebruikt voor herkapitalisatierondes van een onderneming, of voor het opstarten van een procedure van successieplanning. Voor de belastingplichtige die zijn fiscale verplichtingen heeft verwaarloosd, zal regularisatie zeker de beste oplossing zijn in een periode waarin het net zich steeds nauwer sluit. ●